

Ο αριθμός των εισακτέων στο πρόγραμμα ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε 60. Οι αιτήσεις για τη συμμετοχή στις εξετάσεις υποβάλλονται στη γραμματεία μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος στο διάστημα 1-20 Ιουνίου και 1-10 Σεπτεμβρίου. Είναι δυνατόν να ενταχθούν στο ΠΜΣ Α΄ και Β΄ Κύκλου και υπότροφοι του ΙΚΥ, ευρωπαϊκών κοινοτικών προγραμμάτων και των προγραμμάτων ανταλλαγών του ΥΠΕΠΘ, καθώς και ερευνητές της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και υπότροφοι του Ελληνικού Ινστιτούτου Βενετίας. Είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν μεταδιδακτορικές έρευνες υπό την εποπτεία μέλους ΔΕΠ του Τμήματος.

Στο πλαίσιο του ΠΜΣ λειτουργούν και διαπανεπιστημιακά/διατμηματικά μεταπτυχιακά προγράμματα Α΄ και Β΄ Κύκλου σε συνεργασία με πανεπιστήμια της Ελλάδας και του εξωτερικού (*European Master of Classical Cultural Studies, European Doctorate in the Social History of Europe and the Mediterranean, κ.ά.*), και εντός των προγραμμάτων *Erasmus, Socrates, Madame Curie*, καθώς και συνεπιβλέψεις διδακτορικών διατριβών που πραγματοποιούνται σε ευρωπαϊκά πανεπιστημιακά ιδρύματα.

Μέλη ΔΕΠ σε συνεργασία με μεταπτυχιακούς φοιτητές Α΄ και Β΄ Κύκλου, καθώς και διδάκτορες του Τμήματος, συμμετέχουν σε ερευνητικά προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας.

Περισσότερες Πληροφορίες:

<http://www.arch.uoa.gr> → Μεταπτυχιακές σπουδές → Επιστημονικές Εκδηλώσεις → Ερευνητικά προγράμματα

Πληροφορίες για τη λειτουργία του ΠΜΣ

δίνονται από το γραφείο της Γραμματείας στη Φιλοσοφική Σχολή (Πανεπιστημιόπολη Ζωγράφου, 3ος όροφος, Κυψέλη 301),

Τηλ.- Fax: 210-7277319, kboile@arch.uoa.gr

και στην ιστοσελίδα

<http://www.arch.uoa.gr> (Μεταπτυχιακές Σπουδές)

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Φ Ι Λ Ο Σ Ο Φ Ι Κ Η Σ Χ Ο Λ Η

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Φ Ι Λ Ο Σ Ο Φ Ι Κ Η Σ Χ Ο Λ Η

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών λειτουργεί βάσει του Νόμου 2083/92 και έχει σκοπό:

- την προσφορά, σε επιλεγμένο αριθμό σπουδαστών, δέσμης προγραμμάτων, που αποβλέπουν στην ειδίκευση (ανάπτυξη των γνώσεων και εμπέδωση στην έρευνα και στις μεθόδους της) σε συγκεκριμένους τομείς των αντικειμένων που διδάσκονται στο Τμήμα, και
- την οργάνωση, την καθοδήγηση και την υποστήριξη πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας στους παραπάνω τομείς για τη σύνταξη διδακτορικής διατριβής.

Λειτουργούν δύο Κύκλοι Σπουδών. Ο Α΄ Κύκλος, διετούς διάρκειας, αποσκοπεί στην προσφορά ειδικών ερευνητικών σεμιναρίων, στη συγγραφή διπλωματικής μεταπτυχιακής εργασίας και στην απονομή μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης (Master's degree). Στον Β΄ Κύκλο εντάσσονται κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος, με σκοπό τη σύνταξη διδακτορικής διατριβής.

Η δέσμη προγραμμάτων που αναφέρθηκε περιλαμβάνει: στην *Κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης* την Προϊστορική Αρχαιολογία, την Κλασική Αρχαιολογία, τη Βυζαντινή Αρχαιολογία και την Ιστορία της Νεότερης Τέχνης, και στην *Κατεύθυνση Ιστορίας* την Αρχαία Ιστορία, τη Βυζαντινή Ιστορία, την Ευρωπαϊκή Ιστορία και τη Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία.

Η εισαγωγή στον Α΄ Κύκλο ΜΣ είναι δυνατή κατόπιν κατατακτηρίων εξετάσεων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του εσωτερικού κανονισμού που εκδίδεται ετησίως (βλ. και <http://www.arch.uoa.gr>).

Προϊστορική Αρχαιολογία

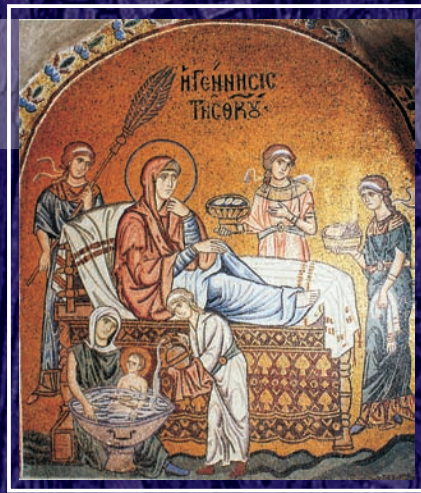

Αναθηματική προσφορά ελιών σε κύπελλο από το μινωικό ανάκτορο της Ζάκρου, περ. 1450 π.Χ.

Στα προσφερόμενα σεμινάρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας, επιχειρείται εμβάθυνση σε διάφορους τομείς γνωστικών αντικειμένων, που αφορούν είτε το χώρο του Αιγαίου, είτε, ευρύτερα, εκείνους της Μεσογείου και της σημερινής Ευρώπης. Με την υποστήριξη των βιβλιογραφικών πηγών, εξετάζονται ειδικά ζητήματα, που απαιτούν τη συνδυασμένη μελέτη αρχαιολογικών και φιλολογικών δεδομένων – συχνά προερχομένων από διαφορετικά θεματικά πεδία – τη χρήση μεθόδων και αποτελεσμάτων συναφών

αρχαιομετρικών ερευνών ή, ακόμα, την κατανόηση και αξιοποίηση θεωρητικών προτύπων σχετικά με το σχηματισμό, την οργάνωση και τη συμπεριφορά των προϊστορικών κοινοτήτων. Στο ίδιο πλαίσιο απαιτήσεων εντάσσεται και η προσφορά ελεύθερων σεμιναρίων από εξωτερικούς συνεργάτες του προγράμματος, επιστήμονες με ειδικευση σε κλάδους των θετικών επιστημών που συμβάλλουν τόσο στη μελέτη του προϊστορικού ανθρώπου και των δημιουργημάτων του, όσο και του αρχαίου περιβάλλοντος.

Βυζαντινή Αρχαιολογία

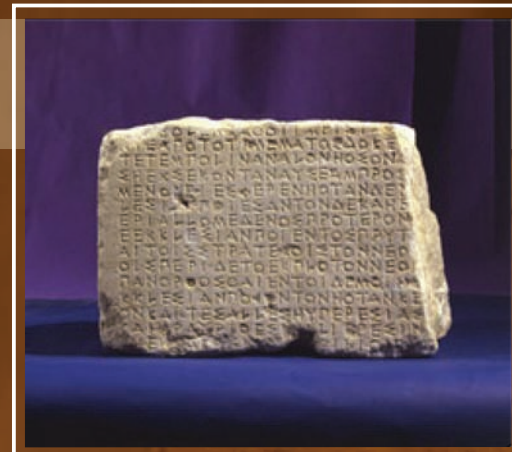

Μονή Δαφνίου, Η Γέννηση της Παναγίας, ψηφιδωτό, τέλη 11ου αι.

Η ειδίκευση Βυζαντινή Αρχαιολογία έχει σκοπό να προσφέρει συνδυαστικές γνώσεις και ερμηνείες στο πεδίο της Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης. Σεμινάρια διαφορετικά κάθε χρόνο καλύπτουν ποικίλους κλάδους του γνωστικού αντικείμενου καθώς και θεωρητικά ζητήματα. Θέματα αρχιτεκτονικής, ζωγραφικής, γλυπτικής, μικροτεχνίας, ανασκαφικού υλικού, μνημειακής τοπογραφίας, κέντρου και περιφέ-

ρειας, θρησκευτικής και κοσμικής τέχνης, εικονογραφίας, επιδράσεων, αντιμετώπιζονται από διάφορες οπτικές γωνίες (ιστορικές και κοινωνικές συνθήκες, γραπτές πηγές, χορηγία, λατρεία). Στα σεμινάρια καλούνται ενίοτε ειδικοί μελετητές. Επισκέψεις σε μουσεία και εκπαιδευτικές εκδρομές σε μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους συμπληρώνουν τα σεμινάρια, που εμπλουτίζονται με τις δυνατότητες νέων τεχνολογιών.

Αρχαία Ιστορία

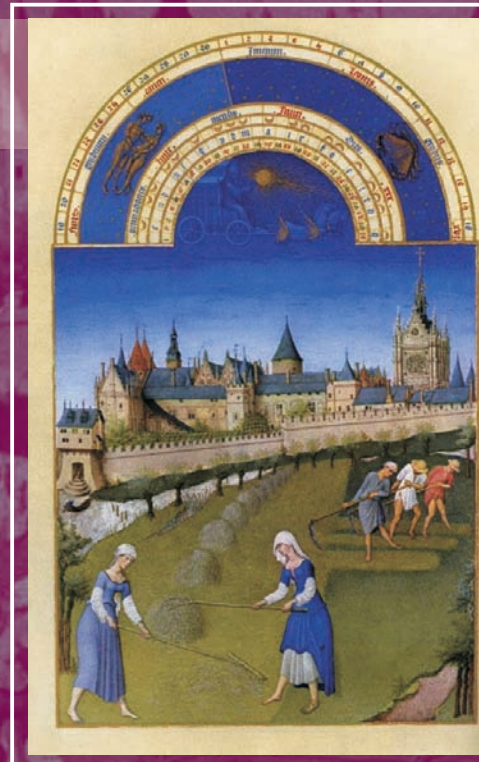

Ψήφισμα του δήμου των Αθηναίων για τη Σικελική εκστρατεία, 415/14 π.Χ.

Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών της Αρχαίας Ιστορίας περιλαμβάνει σεμινάρια πάνω σε θέματα ιστορίας όλων των περιόδων της ελληνικής και ρωμαϊκής αρχαιότητας (αρχαϊκή και κλασική περίοδος, ελληνιστική και ρωμαϊκή εποχή, ύστερη αρχαιό-

τητα). Σε αυτό το πλαίσιο προσφέρονται επίσης σεμινάρια Επιγραφικής και Νομισματικής, ενώ κατά περίπτωση οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν σεμινάρια Αρχαιολογίας, Παπυρολογίας, Κλασικής Φιλολογίας και Ιστορίας του Δικαίου.

Ευρωπαϊκή Ιστορία

Οι σπουδάστριες και σπουδαστές με κατεύθυνση Ευρωπαϊκής Ιστορίας έχουν την ευκαιρία να εμβαθύνουν σε θεμελιώδη φαινόμενα, μετασχηματισμούς και δομές των ευρωπαϊκών κοινωνιών από τη μεσαιωνική περίοδο ως και τον 20ό αιώνα. Εξοικειώνονται με μεθόδους της κοινωνικής, πολιτικής και πολιτισμικής ιστορίας, ενώ η εκτεταμένη χρήση ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας για τη μελέτη και τη σύνταξη των εργασιών ευνοεί την αφομοίωση της επιστημονικής ορολογίας στις βασικές ευρωπαϊκές γλώσσες.

Herman, Paul και Jean Limbourg, Ο μήνας Ιούλιος από το χειρόγραφο εικονογραφημένο μνηλόγιο Très riches heures du Duc de Berry, 1412-16, χαρτί, 22,5x13,6 εκ.

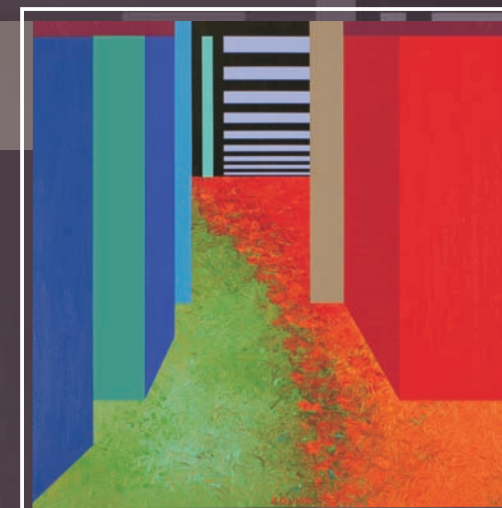
Κλασική Αρχαιολογία

Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σεμιναρίων Κλασικής Αρχαιολογίας παρουσιάζει μεγάλη ποικιλία και καλύπτει ευρύ φάσμα της αρχαίας ελληνικής τέχνης και αρχιτεκτονικής. Προσφέρονται σεμινάρια τοπογραφίας, κεραμεικής, γλυπτικής, αρχιτεκτονικής και ζωγραφικής από τη γεωμετρική ως την ύστερη ελληνιστική περίοδο που καλύπτουν περιοχές από την Κρήτη και τις Κυκλάδες μέχρι την Μακεδονία και την Μικρά Ασία. Τα σεμινάρια εμπλουτίζονται με τη συμμετοχή καθηγητών από άλλα πανεπιστήμια του εσωτερικού και του εξωτερικού. Οι παρουσιάσεις γίνονται με χρήση του Power Point.

Τοιχογραφία από το Μακεδονικό Τάφος του Αγίου Αθανασίου.

Ιστορία της Τέχνης

Όπυ Ζούνη (1941-2008), Λιβάδι - Χώρος, 2007, ακρυλικά σε καμβά, 70x70 εκ.

Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Ιστορίας της Τέχνης μελετάται τόσο η Νεότερη Ευρωπαϊκή Τέχνη (Αναγέννηση, Μπαρόκ, 18ος, 19ος και 20ός αιώνας) όσο και η Νεοελληνική Τέχνη (18ος και 19ος αιώνας), προχωρώντας έως και τη Σύγχρονη Ελληνική Τέχνη (20ός αιώνας). Περιλαμβάνει κύκλους σεμιναριακών μαθημάτων με διάφορες επιμέ-

ρους ενότητες για θέματα ζωγραφικής, γλυπτικής, χαρακτηριστικής, αρχιτεκτονικής, καθώς και για μεμονωμένους καλλιτέχνες (μονογραφικές προσεγγίσεις) και για θεωρητικά ζητήματα Ιστοριογραφίας της Τέχνης (τεχνολογικός και τεχνοκριτικός λόγος, διάκριση ανάμεσα στη δημοσιογραφική και την επιστημονική αντίληψη).

Βυζαντινή Ιστορία

Οι μαθητές και οι φιλόσοφοι (χειρόγραφο Σκυλίτζη, φ. 134α).

Στοχεύοντας στην εξειδικευμένη και τεκμηριωμένη γνωριμία με παραμέτρους και σημαντικά γεγονότα ή πρόσωπα της περιόδου 324-1453, η ειδίκευση της Βυζαντινής Ιστορίας προσφέρει πολλαπλά Σεμινάρια εναλλασσόμενης θεματικής και το διεπιστημονικό Σεμινάριο Νίκος Οικονομίδης, που εξασφαλίζουν την πολύπλευρη θεώρηση της κοινωνικής ζωής και των θεσμών, της εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής, της διεθνούς παρουσίας και του πνευματικού βίου της Αν. Ρωμαϊκής αυτοκρα-

τορίας, στο πλαίσιο των γενικότερων εξελίξεων στην Αν. Μεσόγειο, στα Βαλκάνια και στη Μ. Ασία ή σε σύγκριση με τον δυτικό Μεσαίωνα. Τα επιθυμητά στάδια της μεταπτυχιακής ενασχόλησης με την περίοδο, εξοικείωση με τις πηγές και τη σύγχρονη βιβλιογραφία, προβληματισμός και γόνιμες συζητήσεις με τους διδάσκοντες ή προσκεκλημένους ξένους Συναδέλφους, προετοιμάζουν τους φοιτητές μας για την εκπόνηση εργασιών και, μελλοντικά, διδακτορικής διατριβής.

Νεότερη & Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία

Προφυλακτική χορήγηση κινίνου στις μαθήτριες του δημοτικού σχολείου Μαραθώνα, αρχές 20ού αι.

Το γνωστικό αντικείμενο χωρίζεται σε δύο επιμέρους κατευθύνσεις:

- Νεότερη Ελληνική Ιστορία κατά την περίοδο των ξένων κυριαρχιών (Βενετικής και οθωμανικής) από το 13ο αιώνα έως τη σύσταση του Ελληνικού κράτους (1830): Παρέχεται ειδίκευση στην ιστορία του ελληνικού χώρου και των ελληνικών πληθυσμών της περιόδου μέσα στο θεσμικό και πολιτισμικό πλαίσιο που επέβαλαν οι κυρίαρχες δυνάμεις και σε συνάρτηση με τις γενικότερες εξελίξεις στα Βαλκάνια και τη Μεσό-

γειο. Έμφαση δίδεται στη θεωρητική προσέγγιση και τη μελέτη των ιστορικών, ιδιαίτερα των αρχαικών, πηγών σε συνάφεια και με άλλες κοινωνικές επιστήμες. ➤ Ελληνική ιστορία από τη σύσταση του Ελληνικού κράτους έως σήμερα: Αναπτύσσονται θεματικές έρευνες σχετιζόμενες με τη δημόσια ιστορία, τις σπουδές μνήμης, την πολιτική και την κοινωνική ιστορία μέσα στα διεθνή τους συμφραζόμενα με έμφαση στην ανάπτυξη θεωρίας και μεθόδου, τη διατύπωση ιστορικών ερωτημάτων καθώς και στην ανάλυση των πηγών.